

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj 2025
Institution	Skive-Viborg HF og VUC (Viborg)
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Dansk A
Lærer	Christina Drejer Taul
Hold	vDh1Da

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Sorg (litterært forløb, sprogligt forløb og medieforløb)
Titel 2	Grammatisk og sproglig analyse (sprogligt forløb)
Titel 3	Klima (sprogligt forløb og medieforløb)
Titel 4	Danskhed (sprogligt forløb)
Titel 5	Ægteskab – kontrakt eller kærlighed (litterært forløb)
Titel 6	Nyhedsformidling (medieforløb)
Titel 7	Kvindefrigørelse (litterært forløb)
Titel 8	Dokumentar – fakta eller fiktion (medieforløb)
Titel 9	Eksistentialisme (litterært forløb)
Titel 10	Hverdagen på godt og ondt (litterært og sprogligt forløb)

Titel 1	Sorg
Indhold	Litteratur: • “Voila” af Nanna Goul • “Ane-Mette” af Henrik Pontoppidan

	• Udvalgte digte fra <i>Alt hvad du ejer</i> af Caspar Eric • Album af Søren Huss: <i>Troen og ingen</i> (fælles værk) Film/klip: • “Sort som Iris” af Jonas Risvig: SORT SOM IRIS "Short by Jonas Risvig" - YouTube Teori: • “Svend Brinkmann: Derfor er sorg blevet et problematisk fænomen” af Marie Lodberg, alt.dk (2019) • <i>Håndbog til dansk</i> (ebog) af Ole Schultz Larsen om genrer, novelle, fortæller, miljø, personkarakteristik, komposition, konflikt og perspektivering • <i>Håndbog til dansk</i> (ebog) af Ole Schultz Larsen om filmiske virkemidler, filmens dramaturgi og fremdrift • “De 7 parametre for kortfilm” og “Isbjergmodellen for kortfilm” (s. 5 –7) fra: https://filmcentralen.dk/files/teaching_material/attachments/msib_2018_uvm_best_off.pdf • Uddrag fra <i>Håndbog i stilistik</i> af Keld Gall Jørgensen om sproglige billeder og figurer • Ark om Den analyserende artikel • Ark over indledningsmodeller • Ark over tjekliste til skriftlig eksamen Analyserende artikel • Maj 2021: Analyserende artikel om kortfilmen “Sort som Iris”
Omfang	30 lektioner
Særlige fokuspunkter	Lære hinanden at kende Introduktion til novelle, digt- og filmanalyse Introduktion til genre Introduktion til den skriftlige eksamen og herunder den analyserende artikel Skrive en analyserende artikel Læse et fælles værk
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde Lærerstyrede arbejds spørgsmål Remediering Filmproduktion Fremlæggelser på klassen Begrebsnedskrivning
Titel 2	Grammatisk og sproglig analyse
Indhold	Litteratur: • “Varehuset Total” af Erik Knudsen

	• ”Sex” af Jan Sonnergaard (uddrag) Film/klip: • Grammatik for dummies: – Grammatik for dummies -- Del 1 -- Ordklasser - YouTube – "Grammatik for dummies" 2 - Studieskolen & Dansk Sprognævn - Bing video – Grammatik for dummies -- Del 3 -- Verballed - Bing video Teori: • <i>Dansk sprognævn</i>: ordklasser, grundled, verballed, nutidsr, sammensatte ord, lange sætninger, hans/sin, kommeregler, talesprog og overgange mellem afsnit (struktur) • Uddrag fra <i>Håndbog i stilistik</i> af Keld Gall Jørgensen om sproglige billeder og figurer
Omfang	10 lektioner
Særlige fokuspunkter	Få en forståelse af, hvordan grammatik fungerer. Øve grammatik og sproglig formidling Forskellen på talesprog og skriftsprog Introduktion til barok og salmegenren Arbejde videre med sproglig analyse
Væsentligste arbejdsformer	Gennemgang af grammatik på klassen Gennemgang af øvelser på klassen. Lave øvelser enkeltvis eller to og to. Lave øvelser på sproget.dk og grammatip.dk

Titel 3	Klima
Indhold	Tekster: • Greta Thunberg: Tale ved FN's klimatopmøde 2019 • Karl Ove Knausgård: Fienden er følelsen av maktesløshet (2017) • Felics Lindberg Pedersen: "Tale ved demonstrationen: "Red den grønne trepart" (2024) • Yahya Hassan: "Knæl for monsunen", Yahya Hassan 2 (2019) Film/klip: • Er det for sent at redde jorden? - YouTube • Greta Thunberg to world leaders: 'How dare you? You have stolen my dreams and my childhood' - YouTube Kampagnefilm om klima:

	• <u>En klimademonstration gør ikke jobbet alene. Få nu afleveret de brugte batterier. (youtube.com)</u> • Act now: (1) Video Facebook • <u>Kan plastik være fantastisk? 🌍 - YouTube</u> • <u>Klimacool forbrug (youtube.com)</u> • <u>Nature Is Speaking – Julia Roberts is Mother Nature Conservation International (CI) (youtube.com)</u> • <u>Nature Is Speaking – Harrison Ford is The Ocean Conservation International (CI) (youtube.com)</u> • <u>Der er et yndigt land Landbrug & Fødevarer (youtube.com)</u> • <u>Red Havet Kampagnefilm (youtube.com)</u> Teori om argumentation: • <u>Detektor - Tricks og Tale - Personangreb #1 - YouTube</u> • <u>Detektor: Tricks og Tale om stråmænd - YouTube</u> Eksempler på retorik og argumentation: • <u>'You are a rude, terrible person' : Trump attacks CNN reporter - YouTube</u> • <u>Star Tour reklamefilm - Dage du aldrig glemmer (Mads Mikkelsen) - Danmark TUI Denmark (mynewsdesk.com)</u> Teori • <i>Håndbog til dansk</i> (ebog) af Ole Schultz Larsen om retorik: de tre talegenrer, Ciceros pentagram, appelformer, argumentation • <i>Textur 1</i> (2020) (ebog) af Barbara Illum & Rune Kastberg Søndergaard om kampagnefilm: kommunikationssituationen, kommercielle og ikke-kommercielle kampagner, AIDA-model, storytelling, caseperson, sprog og slogan Analyserende artikel Analyserende artikel om Greta Thunbergs tale ved FN's klimatopmøde 2019
Omfang	30 lektioner
Særlige fokuspunkter	Introduktion til pentagrammet, retorik og argumentation Introduktion til kampagnefilmsgenren Introduktion til genren klimalitteratur Opsamling på filmiske virkemidler Opsamling på sproglige virkemidler Skrive en analyserende artikel

	Arbejde videre med skriftlig formidling
Væsentligste arbejdsformer	Gruppe- og pararbejde Filmproduktion Fremlæggelser på klassen Holde taler Individuel skrivning

Titel 4	Danskhed
Indhold	Tekster: • “I Danmark er jeg født” af HC Andersen • “Folkeligheden” af N.F.S. Grundtvig • “Der er et yndigt land” af Adam Oehlenschläger • “Hvad er det at være dansk” af Søren Krarup • “Kom ind i kampen for danskheden” af Søren K. Villemoes • “Giv os Danmark tilbage” af Pia Kjærsgaard (DF’s folkemøde, 2008) (uddrag) • Selvvalgt sang om Danmark, der iblandt disse: “Gi’ mig Danmark tilbage” af Natasja, “Frit land” af Ulige numre, “Danmark” af Anne Linnet”, “Danmark” af Suspekt, “Kun med dig” af Malte Ebert, “Et lille land” af Joey Moe, I et land uden høje bjerge” af Michael Falck og “Plads nok” af Annika Aakjær. • Selvvalgt fodboldsang, der i blandt disse: “Re-Sepp-ten”, “Big boys in red and white”, “Flere mål”, “Helt sikker“, Vi vandt i dag” og “The danish way to rock” Billeder: • Valgplakat for DF: “Vores Danmark - der er så meget vi skal passe på” Film/klip: • <u>DRs pigekor synger "I Danmark er jeg født" i Aftenshowet på DR1 - YouTube</u> • <u>Isam B - I Danmark er jeg født - YouTube</u> • Valgvideo fra DF (2011): <u>Jeg er Danmark - YouTube</u> • <i>Den perfekte muslim</i> af Fenar Ahmad (2009) (de første 20 min.) • Klip fra Poul Henningsens <i>Danmarksfilmen</i> (1935) Teori • <i>Textur 1</i> (2020) (ebog) af Barbara Illum & Rune Kastberg Søndergaard om danskhed, diskurser og nationalromantik • Ark om den debatterende artikel

	Debatterende artikel Debatterende artikel om danskhed med inddragelse af “Hvad er det at være dansk” af Søren Krarup og “Kom ind i kampen for danskheden” af Søren K. Villemoes
Omfang	20 lektioner
Særlige fokuspunkter	Videre arbejde med retorik og argumentation Videre arbejde med kampagnefilm Introduktion til den debatterende artikel Introduktion til nationalromantikken Skrive en debatterende artikel Opsamling på filmiske virkemidler Se et fælles værk
Væsentligste arbejdsformer	Gruppe- og pararbejde Fremlæggelser for lærer Individuelt analysearbejde Individuel skrivning Klassedebat Quiz/test

Titel 5	Ægteskab – kontrakt eller kærlighed?
Indhold	Tekster: • “Ebbe Skammelsøn” (folkevisen) • “En fordærvet smag i kærlighed” af Ludvig Holberg • ”Jeg vil ikke gifte mig” af Ludvig Holberg • Uddrag af <i>Pernilles korte frøkenstand</i> af Ludvig Holberg • ”Bo’l” af Johannes V. Jensen • “På sneen” af Emil Aarestrup • <i>Sildig Opvaagnen</i> af Steen Steensen Blicher (fælles værk) • “Tommelise” af HC Andersen • “De evige tre” af Tove Ditlevsen • “Spørgsmål” af Klaus Rifbjerg • ”En stol for lidt” af Helle Helle • ”Giftige blomster og bær” af Lone Hørslev • ”Skønne skilsmisser (uddrag)” af Susanne Brøgger • “Marie Krarup er træt af sexismedebatten: Stop det nu” af Mathilde Marie Lange, Berlingske (2020) Selvvalgte værker: Majmuna: <i>Se dagens lys</i> af Svend Åge Madsen Nanna: <i>Se dagens lys</i> af Svend Åge Madsen Marwa: <i>Se dagens lys</i> af Svend Åge Madsen Pernille: <i>Linneas bog</i> af Mikael R. Lindholm Hannah: <i>Dansen med Regitze</i> af Martha Christensen Bertram: <i>Dansen med Regitze</i> af Martha Christensen Line: <i>Dansen med Regitze</i> af Martha Christensen

	Lærke: <i>Forestillingen om et ukompliceret liv med en mand</i> af Helle Helle Mike: <i>Forestillingen om et ukompliceret liv med en mand</i> af Helle Helle Billeder: • "Ægteskab" af J.F. Villumsen (1886) Film/klip: • <u>Suspekt - Klam fyr - YouTube</u> • <i>Kære Tove Ditlevsen: Ægteskabet - lyst eller nød</i> (2020): <u>Kære Tove Ditlevsen: Sæson 1 – Ægteskabet - lyst eller nød DRTV</u> • Klip fra <i>Gift ved første blik</i> (afsnit 1, sæson 2): <u>Gift ved første blik: Sæson 1 – 1. episode DRTV</u> • Klip fra <i>Ku' godt, må godt</i> (afsnit 1) (DR) • Tessa's nytårstale: <u>Dronningen (af Vestegnen) giver eliten opsang i viral nytårstale: 'Der er noget galt på et dybere plan' Kultur DR</u> Teori: • Gamle love om ægteskab: <u>Ægteskabsordinansen, 19. juni 1582 – Danmarkshistorien Lex</u> + <u>Ægteskabsloven, 30. juni 1922 – Danmarkshistorien Lex</u> • <i>Dansk historie og litteratur</i> af Egon Nyrup Madsen mfl. (2010) om middelalder, folkeviser og romantisme • <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i> (2021) (ebog) af Barbara Kjær-Hansen mfl. om oplysningstiden • "Kærligheden er blevet romantisk" af Niels Ebdrup, Videnskab.dk (2009) • <i>Litteraturens genveje</i> af Sine Dalsgaard Kristensen (2021) (ebog) om Tove Ditlevsen • <i>Textur 1</i> (2020) (ebog) af Barbara Illum & Rune Kastberg Søndergaard om danskhed, diskurser og nationalromantik • Ark om den debatterende artikel • Ark om, hvordan man skriver en boganmeldelse Debatterende artikel Debatterende artikel om metoo med inddragelse af Tessa's nytårstale og artiklen "Marie Krarup er træt af sexismedebatten: Stop det nu!"
Omfang	35 lektioner
Særlige fokuspunkter	Fra fornufts- til kærlighedsægteskab Introduktion til middelalder og folkeviser

	Introduktion til oplysningstiden Introduktion til romantismen Videre arbejde med den debatterende artikel Skrive en debatterende artikel Læse et fælles værk Individuel værklæsning om selvvalgt nordisk værk om kærlighed og ægteskab Skrive en boganmeldelse
Væsentligste arbejdsformer	Gruppe- og pararbejde Filmproduktion Billedanalyse Remediering Kreativ skrivning Individuel skrivning Fælles værklæsning Individuel værklæsning

Titel 6	Nyhedsformidling
Indhold	Tekster: • “Vicevært nægter at evakuere: Som en dommedagsfilm” af Ditte O. Lyng, Ekstrabladet (2025) • “Fodfolk fyres: 50 chefer fik luksus på kendt hotel” af Jonas Sahl, Ekstra Bladet (2018) • “Pesticidrester i drikkevandet slår rekord, men regeringen nøler fortsat med lovet handlingsplan” af Ditte Birkebæk Jensen, JydskeVestkysten (2021) • “Irakere jubler over dræbt dansker” af Lars Fogt mfl., Nyhedsavisen (2007) • “Dansk soldat dræbt i Irak”, Kristeligt dagblad (2007) • “Jubler over dræbt dansk soldat” af Bo Elkjær og Sandy French, Ekstra Bladet (2007) • ”Danish Crowns reklamer for klimasvin får grønne tæsk: 'Det ligner vildledning!'” af Marie Sæhl mfl., Dr.dk (2020) • “Et nyt liv uden facebook” af Claus Elholm Andersen, Jyllands-Posten (2012) • Uddrag: ”De vinker ikke, de drukner” af Carsten Jensen, Information (2009) Teori: • <i>Håndbog til dansk</i> af Ole Schultz Larsen (ebog) om layout, nyhedstrekanten, nyhedskriterierne, kilder, vinkling, avistyper, stofområder, nyhedsgenrer, meningsjournalistik, Gallups kompasmodel og det journalistiske sprog <u>Skriftligt eksamenssæt:</u> August 2018
Omfang	25 lektioner

Særlige fokuspunkter	Introduktion til nyhedsgenren Forskellen på nyheds- og meningsjournalistik Opsamling på pentagrammet Opsamling på retorik og argumentation Opsamling på sproglige virkemidler Skrive enten en debatterende eller analyserende artikel
Væsentligste arbejdsformer	Gruppe- og pararbejde Diasshow og læreroplæg Individuel skrivning Kreativ skrivning Kigge i aviser

Titel 7	Kvindefrigørelse
Indhold	Tekster • Uddrag af "Forelæsninger og hovedstrømninger i den europæiske litteratur" af Georg Brandes (1871) • "Ane-Mette" af Henrik Pontoppidan • "En stor dag" af Henrik Pontoppidan • "Den sidste balkjole" af Herman Bang • "Karens jul" af Amalie Skram • <i>Et dukkehjem</i> af Henrik Ibsen (fælles værk) • "Lørdag" af Vita Andersen • "Søndag" af Vita Andersen • "Det svage køn" af Lola Baidel • "Hetoo" af Leny Malacinski (2017) Film/klip: • <i>1800-tallet på vrangen</i> (afsnit 6) (DR) • Klip fra <i>Et dukkehjem</i> (1974) • Interview med Vita Andersen: Vita Andersen (1944) Dansk Mellemtrin DR • Interview med Dan Turéll om knækprosa: Dan Turéll - om bl.a. Vita Andersen • Trille: "Ham Gud": Trille Ham gud Øjet • Debat mellem Sofie Linde og Pia Kjærsgaard: Hvor store problemer har vi med sexisme i Danmark? Debatten DR2 - YouTube • 4. bølge-femismen: 4. bølge feminisme: Nikita Klæstrup om sin Instagram-profil - YouTube • Kommunikationsanalyse: Anne Grethe Bjarup Riis pinlige optræden i Go Morgen Danmark TikTok • Satire: Filmen om #metoo - YouTube Teori: • <i>Syv gange kvinder kæmpede for ligestilling</i>: https://www.dr.dk/historie/webfeature/kvindekamp • <i>Det moderne gennembrud metoo</i> af Maja Bødtker-Hansen og Susan Mose (ebog) (2019) om Det moderne gennembrud, Georg Brandes, Henrik Pontoppidan og naturalismen, Herman Bang og impressionismen, sædelighedsfejden, de tre K'er og bølger af feminisme frem til i dag

	• <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i> (2021) (ebog) af Barbara Kjær-Hansen mfl. om bekendelseslitteratur og Vita Andersen • <i>Håndbog til dansk</i> (ebog) af Ole Schultz Larsen om kommunikationsanalyse, kommunikationssituationen, turtagning, gambitter og samarbejdsprincippet Billeder: • <i>Udslidt</i> af HA Brendekilde (1889) • <i>Barnemordet</i> af Erik Henningsen (1886) • Åkande-marierier af Monet <u>Skriftligt eksamenssæt:</u> Maj 2020
Omfang	35 lektioner
Særlige fokuspunkter	Kvindefrigørelse gennem tiden Introduktion til Det moderne gennembrud Trække linjer fra romantikken og oplysningstiden til det moderne gennembrud Introduktion til stilgenrerne realisme, impressionisme og naturalisme Introduktion til 70'er-litteraturen Trække linjer fra kvindefrigørelsen under Det moderne gennembrud frem til i dag Kommunikationsanalyse Fælles værklæsning
Væsentligste arbejdsformer	Gruppe- og pararbejde Videreskrivning på impressionistiske og realistiske noveller Artikelskrivning Værklæsning Diasshow Billedanalyse Kreativ skrivning Skrivning af terminsprøve Mundtlig eksamenstræning Begrebsnedskrivning

Titel 1	Dokumentarformidling – fakta eller fiktion?
Indhold	Film/klip: • Selvvalgt dokumentar rettet mod en bestemt profession • <i>Kandis for livet</i> af Jesper Dalgaard (2022) • Eks. På den deltagende dokumentar: <u>Supersize Me in 7 mins How too much of McDonald's will make you feel - YouTube</u> • Els. På den dramatiserede dokumentar: Trailer for Blekingegadebanden • Eks. På den dybdeborende dokumentar: Plejehjemmene bag facaden (klip)

	• Eks. På den observerende dokumentar: Armadillo (klip) • Klip fra <i>De kødædende bakterier</i> (afsnit 1) (DR, 2022) • Klip fra diverse realityprogrammer Selvvalgte dokumentarer Her iblandt ”Sikringen”, ”Sidste mand i Aleppo”, ”Helvedes børnehjem”, ”Vold bag tremmer”, ”Eksperimentet med vores børn”, ”Besat af den perfekte krop”, ”De unge brugtvognsforhandlere” og ”Exit bandeliv” Teori: • <i>Håndbog til dansk</i> (ebog) af Ole Schultz Larsen om dokumentartyperne (dybdeborende, deltagende, observerende og dramatiserede), filmiske virkemidler, filmens dramaturgi og fremdrift, autenticitetsmarkører + fakta- og fiktionskoder og reality
Omfang	25 lektioner
Særlige fokuspunkter	Introduktion til dokumentartyper + fakta- og fiktionskoder Opsamling på filmiske virkemidler, dramaturgi og fremdrift Se og arbejde med selvvalgt værk
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde med selvvalgt dokumentar Par- og gruppearbejde Mundtlig fremlæggelse på klassen

Titel 1	Eksistentialisme
Indhold	Tekster • ”Ångest” af Pär Lagerkvist • ”Angst” af Tom Kristensen • ”Paradisæblerne” af Martin A. Hansen • ”Ringene” af Karen Blixen • ”Varehuset total” af Erik Knudsen • ”Reven” af Ragnvald Skrede • ”Patienten” af Peter Seeberg Film/klip: • <i>Druk</i> af Thomas Winterberg (2020) (fælles værk) Teori: • Uddrag af <i>Eksistentialisme er en humanisme</i> af Jean Paul Sartre (1946) • <i>Eksistentialisme i dansk</i> af Liselotte Henriksen (ebog) om eksistentialisme og Sartres teori. • <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i> (2021) (ebog) af Barbara Kjær-Hansen mfl. om efterkrigsmodernisme, eksistentialisme og 60’er-modernisme • <i>Litteraturens huse</i> af Gerd Lütken og Johannes Fibiger (ebog): Litterære analysemetoder (litteraturhistorisk

	metode, biografisk metode, psykoanalytisk metode og nykritisk metode)
Omfang	30 lektioner
Særlige fokuspunkter	Eksistentialisme gennem tiden Introduktion til efterkrigsmodernisme Introduktion til 60'er-modernisme Introduktion til danskfagets metoder, herunder den nykritiske, den litteraturhistoriske, den biografiske og den psykoanalytiske
Væsentligste arbejdsformer	Par- og gruppearbejde Radiospils-lytning Kreativ skrivning Remediering Se et fælles værk Begrebsnedskrivning

Titel 1	Hverdagen på godt og ondt
Indhold	Tekster • “Roligt ungt par” af Helle Helle • “En stol for lidt” af Helle Helle • “Hyldest til hverdagen” af Dan Túrell • “Lønningsdag” af Martin Andersen Nexø • ”Jens Vejmand” af Jeppe Aakjær Teori: • <i>Litteraturhistorien på langs og på tværs</i> (2021) (ebog) af Barbara Kjær-Hansen mfl. om Realisme vs. Modernisme, minimalisme og folkelig realisme • <i>Dig og digital dannelse i dansk</i> (2019) (ebog) af Jan Aasbjeg Petersen og Johanne Katrine Larsen om onlineidentiteters performancers på sociale medier, autenticiteten under pres, frontstage og backstage og at analysere multimodale tekster fra sociale medier <u>Skriftligt eksamenssæt:</u> Maj 2021
Omfang	20 lektioner
Særlige fokuspunkter	Introduktion til forskellen på realisme og modernisme Introduktion til folkelig realisme Introduktion til minimalisme Introduktion til analyse af posts på sociale medier
Væsentligste arbejdsformer	Par- og gruppearbejde Diasshow Begrebsnedskrivning Mundtlig eksamenstræning Kreativ skrivning

Hjælpemidler til eksamen

- Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk, Systime i-bog: [Forside | Håndbog til dansk – litteratur, sprog, medier](#)

- Barbara Kjær-Hansen: Litteraturhistorien på langs og på tværs, systime i-bog:
[Forside | Litteraturhistorien – på langs og på tværs](#)
- Ordbogen.com: <https://www.ordbogen.com/da/>